

Vergaderjaar 2025–2026

36 931

Wijziging van de Wet op het financieel toezicht, de Wet toezicht accountantsorganisaties, het Burgerlijk Wetboek en enkele andere wetten in verband met de implementatie van Verordening (EU) 2023/2859, Richtlijn (EU) 2023/2864 en Verordening (EU) 2023/2869 betreffende het Europees centraal toegangspunt (Wet implementatie Europees centraal toegangspunt)

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 5 juni 2026

De vaste commissie voor Financiën, belast met het voorbereidend onderzoek van bovenstaand wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vragen tijdig en genoegzaam zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Jansen

De adjunct-griffier van de commissie,
Van der Steur

INLEIDING

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel inzake de implementatie van het Europees centraal toegangspunt (ESAP). Deze leden onderschrijven het belang van betrouwbare en toegankelijke informatie om bij te dragen aan het versterken van de Europese kapitaalmarkt. Deze leden hebben nog enkele verduidelijkende vragen.

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de Wet implementatie Europees centraal toegangspunt en onderschrijft het belang van goed functionerende kapitaalmarkten en transparantie voor investeerders. Tegelijkertijd hechten de leden groot belang aan proportionaliteit, uitvoerbaarheid en het voorkomen van onnodige regeldruk voor ondernemingen. De leden hebben daarom enkele vragen over de praktische werking, lasten en borging van het uitgangspunt dat geen dubbele verplichtingen ontstaan.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de Implementatiewet Europees centraal toegangspunt. Deze leden onderschrijven het doel van het wetsvoorstel om te komen tot een Europees centraal toegangspunt waarmee de toegankelijkheid, vergelijkbaarheid en vindbaarheid van financiële- en duurzaamheidsinformatie over ondernemingen en beleggingsproducten wordt verbeterd. Wel hebben zij nog een aantal uitvoeringstechnische vragen.

De leden van de JA21-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel van wet tot wijziging van de Wet op het financieel toezicht en enkele andere wetten in verband met de implementatie van het Europees centraal toegangspunt. Ze steunen het streven naar een transparantere en beter geïntegreerde Europese kapitaalmarkt. Tegelijkertijd hechten ze grote waarde aan het minimaliseren van regeldruk en administratieve lasten voor het Nederlandse bedrijfsleven en hebben hierover nog enkele vragen.

ALGEMEEN

§ 1. Inleiding

De leden van de CDA-fractie lezen dat de implementatietermijn van 10 juli 2025 en de uiterste omzettingstermijn in nationale regelgeving van 10 januari 2026 inmiddels zijn verstreken. Ze vragen de regering uiteen te zetten waarom implementatie niet tijdig heeft plaatsgevonden.

Deze leden vragen of de regering tevens kan aangeven of de Europese Commissie inmiddels opmerkingen heeft gemaakt over de overschrijding van de implementatietermijn, dan wel of sprake is van een risico op een ingebrekestellingsprocedure?

Daarnaast vragen de leden van de CDA-fractie welke gevolgen de verlate implementatie heeft voor ondernemingen die informatie moeten aanleveren aan de betrokken verzamelende instanties, zoals de AFM, DNB en de Kamer van Koophandel.

De leden van de ChristenUnie-fractie onderschrijven het doel van het wetsvoorstel om transparantie te vergroten en de toegang tot financiering te verbeteren. Zij vragen echter in hoeverre deze doelstellingen ook daadwerkelijk bereikt worden voor het midden- en kleinbedrijf, en niet voornamelijk ten goede komen aan grote, internationaal opererende ondernemingen.

Voorts vragen deze leden hoe de regering de bredere maatschappelijke meerwaarde van het ESAP beoordeelt. In hoeverre draagt deze maatregel bij aan een eerlijkere en beter functionerende economie en hoe wordt voorkomen dat verdere datacentralisatie vooral de positie van grote marktpartijen versterkt?

§ 2. Inhoud richtlijn ESAP, verordening oprichting ESAP en verordening ESAP

§ 2.1. Doel ESAP

De leden van de D66-fractie lezen dat een van de doelen van het ESAP is om financiële en duurzaamheidsinformatie van ondernemingen beter toegankelijk te maken voor beleggers en andere belanghebbenden. Welke signalen zijn er dat de huidige beschikbaarheid van informatie een belemmering vormt voor investeringen en de werking van de Europese kapitaalmarkt?

Deze leden lezen dat ESAP onderdeel vormt van de versterking van de kapitaalmarktunie. Kan de regering toelichten welke voordelen voor de kapitaalmarktunie naar verwachting specifiek komen vanuit ESAP? Welke andere maatregelen zijn nodig of dragen bij aan versterking van de kapitaalmarktunie?

De leden van de D66-fractie begrijpen dat ESAP bestaande openbare informatie centraliseert. In hoeverre bestaat er een kans dat ondernemingen toch aanvullende werkzaamheden moeten verrichten om informatie beschikbaar te maken?

§ 2.2. Oprichting en functioneren ESAP

De leden van de CDA-fractie vragen zich af of de vertraagde implementatie door onder meer Nederland gevolgen heeft voor de tijdslijn voor de oprichting en ingebruikname van het ESAP. Kan de regering aangeven in hoeverre vertragingen bij de implementatie in lidstaten invloed hebben op de geplande inwerkingtreding en werking van het ESAP op Europees niveau?

§ 3 Inhoud wetsvoorstel

De leden van de D66-fractie constateren dat recent ook de Implementatiewet noteringen en benchmarks is behandeld, die als doel heeft administratieve lasten voor ondernemingen te verminderen. Kan de regering toelichten hoe de doelstellingen van dat wetsvoorstel zich verhouden tot de implementatie van ESAP? In hoeverre blijven de lastenverlichtingen behouden wanneer ondernemingen moeten voldoen aan de eisen uit ESAP?

§ 3.1. Verzamelende instanties

De leden van de CDA-fractie lezen dat de verzamelende instanties de ontvangen informatie in beginsel binnen 60 minuten dienen door te geleiden naar het ESAP. Zij vragen de regering hoe wordt gewaarborgd dat deze termijn in de praktijk daadwerkelijk wordt gehaald.

Deze leden vragen daarnaast of de regering kan toelichten welke gevolgen het heeft indien de AFM, DNB of de KvK deze termijn onverhoopt niet halen. Komt een dergelijke vertraging voor rekening en risico van de verzamelende instantie, of kan dit ook negatieve gevolgen hebben voor de

achterliggende onderneming of beheerder van een beleggingsinstelling die de informatie tijdig heeft aangeleverd?

§ 3.2. Informatieverstrekking

De leden van de JA21-fractie lezen dat wordt gesteld dat het ESAP geen nieuwe materiële rapportageverplichtingen met zich meebrengt, deze leden vinden het van belang dat de technische inrichting en de feitelijke uitvoering in de praktijk niet alsnog leiden tot extra administratieve lasten.

Kan de regering nader toelichten hoe in de praktijk strikt wordt vastgehouden aan het principe van eenmalige uitvraag en meervoudig gebruik? Hoe wordt concreet gewaarborgd dat ondernemingen gegevens niet dubbel hoeven aan te leveren, handmatig hoeven te dupliceren of in afwijkende formaten in verschillende systemen moeten invoeren? Deze leden vragen om toe te lichten of de bestaande nationale deponerings- en rapportagestromen (zoals via de KvK, de AFM of DNB) volledig geautomatiseerd achter de schermen naar het ESAP kunnen worden doorgeleid, zodat extra administratieve handelingen en operationele kosten voor het bedrijfsleven worden voorkomen.

§ 3.3. Vrijwillig ingediende informatie

De leden van de VVD-fractie lezen dat het vanaf 2030 mogelijk wordt voor ondernemingen om vrijwillig informatie via ESAP openbaar te maken, mits deze voldoet aan dezelfde kwaliteits- en formatvereisten als verplichte informatie. De verantwoordelijkheid voor volledigheid en betrouwbaarheid ligt bij de onderneming. Hoe voorkomt de regering dat vrijwillige deponering via ESAP leidt tot informatievervuiling of strategische marketing en welke rol hebben verzamelende instanties bij het bewaken van de kwaliteit zonder inhoudelijke toetsing?

§ 3.4. Enige lidstaattoptie: gekwalificeerd elektronisch zegel

De leden van de CDA-fractie lezen dat geen gebruik wordt gemaakt van de lidstaattoptie om een gekwalificeerd elektronisch zegel voor te schrijven. Deze leden begrijpen de wens om extra regeldruk voor ondernemingen te voorkomen, maar vragen de regering in hoeverre ondernemingen momenteel reeds vrijwillig gebruikmaken van dergelijke elektronische zegels om de betrouwbaarheid en herkomst van gegevens verder te waarborgen.

Daarnaast vragen deze leden of inzichtelijk is welke andere lidstaten wel gebruikmaken van deze lidstaattoptie. Kan de regering aangeven of het risico bestaat dat Nederlandse ondernemingen hierdoor binnen de Europese context een uitzonderingspositie krijgen, bijvoorbeeld ten aanzien van de betrouwbaarheid of verificatie van aangeleverde gegevens?

De leden van de ChristenUnie-fractie merken op dat ervoor is gekozen om geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot een gekwalificeerd elektronisch zegel. Kan de regering nader toelichten of daarmee risico's ontstaan voor de betrouwbaarheid of herkomst van gegevens en hoe deze op andere wijze worden geadresseerd?

§ 4. Gevolgen voor het bedrijfsleven

§ 4.1. Regeldrukgevolgen

De leden van de D66-fractie lezen dat de beschikbaarheid van duurzaamheidsinformatie is gekoppeld aan de CSRD, die recent is beperkt. Kan de regering toelichten welke gevolgen deze beperking heeft voor de hoeveelheid en vergelijkbaarheid van duurzaamheidsinformatie die via ESAP beschikbaar zal komen?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de regering stelt dat dit wetsvoorstel bijdraagt aan een betere werking van de kapitaalmarkten en betere toegang tot financiering voor ondernemingen. Tegelijkertijd betreft het grotendeels informatie die al openbaar moet worden gemaakt. Kan de regering nader onderbouwen welke concrete toegevoegde waarde ESAP biedt bovenop bestaande nationale en Europese publicatieverplichtingen en hoe wordt voorkomen dat ESAP in de praktijk vooral leidt tot extra administratieve handelingen zonder aantoonbaar effect op investeringsbeslissingen?

Deze leden lezen ook dat de regeldruk beperkt blijft, omdat het uitsluitend gaat om informatie die ondernemingen al openbaar moeten maken. Tegelijkertijd wordt erkend dat extra lasten ontstaan door het gebruik van gestandaardiseerde en voor dataextractie geschikte formats. De exacte kosten hiervan zijn nog moeilijk in te schatten. Hoe realistisch acht de regering de raming van € 260 structurele regeldrukkosten per onderneming per jaar, gelet op de benodigde IT-aanpassingen, kennisopbouw en formatconversies. Op welke wijze wordt gemonitord of deze kosten in de praktijk niet hoger uitvallen?

De leden van de CDA-fractie vinden het van belang dat voor ondernemingen tijdig duidelijkheid bestaat over de wijze waarop informatie moet worden aangeleverd aan de verzamelende instanties. Deze leden vragen de regering wanneer nader inzicht wordt gegeven in de precieze eisen waaraan het voor dataextractie geschikte format moet voldoen.

Daarnaast vragen deze leden wanneer de regering verwacht meer inzicht te hebben in de exacte kosten die gepaard gaan met het aanleveren van informatie in de vereiste formats en met de bijbehorende metadataverplichtingen.

§ 4.2. Adviescollege toetsing regeldruk (ATR)

De leden van de CDA-fractie zijn positief over het advies van de ATR om ondernemingen voorafgaand aan de inwerkingtreding van de verplichtingen actief te informeren over de wijze waarop zij ondersteuning en bijstand kunnen verkrijgen bij het aanleveren van informatie aan DNB, de AFM en de KvK, en om deze ondersteuning zo laagdrempelig mogelijk vorm te geven.

Deze leden lezen in de memorie van toelichting dat hierover nog overleg wordt gevoerd met de betrokken instanties. Zij vragen de regering of inmiddels kan worden toegezegd dat ondernemingen tijdig duidelijke informatie, ondersteuning en praktische handreikingen zullen ontvangen voorafgaand aan de inwerkingtreding van de verplichtingen.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen hoe uitvoering wordt gegeven aan de aanbeveling van het ATR om laagdrempelige ondersteuning voor ondernemingen beschikbaar te stellen. Wanneer en op welke wijze zal deze ondersteuning concreet worden ingericht?

§ 4.3. Uitvoeringstoetsen DNB, AFM en KvK

De leden van de VVD-fractie lezen dat de AFM, DNB en de KvK worden aangewezen als verzamelende instanties informatie binnen maximaal 60 minuten moeten doorgeleiden naar ESAP. Uit de uitvoeringstoetsen blijkt dat de uitvoerbaarheid mede afhankelijk is van voldoende middelen en tijdige IT-inrichting. Kan de regering nader toelichten hoe wordt geborgd dat de AFM, DNB en met name de KvK tijdig beschikken over voldoende capaciteit en IT-infrastructuur, en welke risico's worden gezien als deze randvoorwaarden niet tijdig zijn ingevuld?

De leden van de VVD-fractie constateren dat uit de uitvoeringstoets van de KvK blijkt dat een belangrijke voorwaarde voor de uitvoering van het wetsvoorstel de tijdige inrichting van het portaal door Logius is, waarin ondernemingen de vereiste informatie kunnen aanleveren ten behoeve van ESAP. De uitvoeringstoets vermeldt tevens dat niet zeker is dat Logius dit portaal tijdig gereed zal hebben en dat de KvK in dat geval andere, meer handmatige mogelijkheden onderzoekt om informatie te ontvangen en door te sturen naar ESAP. Kan de regering een actuele stand van zaken geven over de ontwikkeling en inrichting van dit portaal door Logius? Acht de regering tijdige oplevering nog steeds haalbaar? Welke alternatieve oplossingen zijn inmiddels uitgewerkt voor het geval het portaal niet tijdig gereed is, en in hoeverre zijn deze uitvoerbaar voor ondernemingen, de KvK en andere betrokken partijen? Wordt, indien blijkt dat het portaal niet tijdig operationeel kan zijn en alternatieve oplossingen onvoldoende soelaas bieden, ook overwogen om de inwerkingtreding of implementatie van de betreffende verplichtingen uit te stellen? Zo nee, waarom niet?

De leden van de CDA-fractie lezen dat het onzeker is of Logius tijdig de benodigde ICT-systemen voor gegevensuitwisseling via de KvK gereed zal hebben. Indien dit niet tijdig lukt, wordt in de memorie van toelichting gewezen op mogelijke handmatige alternatieven.

Deze leden vrezen dat een dergelijke werkwijze in de praktijk kan leiden tot vertragingen, een grotere foutgevoeligheid en hogere uitvoeringskosten. Daarnaast achten zij dit moeilijk verenigbaar met de verplichting om informatie in beginsel binnen 60 minuten door te geleiden naar het ESAP. Ook vragen deze leden of dergelijke vertragingen of fouten negatieve gevolgen kunnen hebben voor de achterliggende ondernemingen die hun informatie tijdig hebben aangeleverd.

De leden van de CDA-fractie vragen de regering daarom hoe wordt voorkomen dat een dergelijke situatie ontstaat. Is inmiddels meer duidelijkheid ontstaan over de tijdige beschikbaarheid van een goed functionerend ICT-systeem voor de gegevensuitwisseling via de Kamer van Koophandel?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen welke waarborgen er zijn dat de benodigde IT-systemen tijdig gereed zijn, mede gelet op de afhankelijkheid van Logius. Welke risico's bestaan bij vertraging en welke maatregelen worden genomen om te voorkomen dat ondernemingen hiermee worden geconfronteerd? Daarnaast vragen zij hoe wordt geborgd dat de uitvoerende instanties beschikken over voldoende middelen om hun nieuwe taken adequaat uit te voeren.

§ 4.4. Andere gevolgen

De leden van de VVD-fractie begrijpen dat het wetsvoorstel zich richt op grote ondernemingen, banken en beursvennootschappen, en dat microbedrijven en een groot deel van het MKB buiten het toepassings-

bereik vallen. Tegelijkertijd kunnen ook andere ondernemingen indirect met ESAP-verplichtingen te maken krijgen, bijvoorbeeld via groepsstructuren of vrijwillige deponering. Hoe waarborgt de regering dat middelgrote ondernemingen niet alsnog onevenredig worden geraakt door indirecte ESAP-verplichtingen, bijvoorbeeld via groepsrapportages of verwachtingen vanuit de markt?

§ 5. Marktconsultaties

§ 5.1. Algemeen

De leden van de ChristenUnie-fractie merken op dat vanwege tijdsdruk geen publieke internetconsultatie heeft plaatsgevonden. Zij vragen hoe de regering waarborgt dat de belangen van kleinere ondernemingen en andere relevante stakeholders in voldoende mate zijn meegenomen.

Daarnaast vragen zij of de regering nader kan reflecteren op de ontvangen reacties van stakeholders en in hoeverre deze aanleiding hebben gegeven tot aanpassingen in het wetsvoorstel.

ARTIKELSGEWIJS

ARTIKEL VIII (Inwerkingtreding)

De leden van de VVD-fractie lezen dat de ESAP-verplichtingen gefaseerd in werking treden tussen 2026 en 2030, afhankelijk van het type onderneming en informatie. Dit vraagt om langdurige voorbereiding bij zowel overheid als bedrijfsleven. Hoe wordt gedurende deze gefaseerde invoering gezorgd voor duidelijke en tijdige communicatie richting ondernemingen, zodat zij weten wanneer welke verplichtingen voor hen gelden?

OVERIG

De leden van de VVD-fractie lezen dat het een grotendeels dwingende implementatie van Europese regelgeving betreft, met beperkte nationale beleidsruimte. Tegelijkertijd zijn effecten op regeldruk en uitvoerbaarheid op onderdelen nog onzeker. Is de regering bereid om na inwerkingtreding een evaluatiemoment te voorzien waarin expliciet wordt gekeken naar regeldruk, uitvoerbaarheid en proportionaliteit, en zo ja binnen welk tijdsbestek?